

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 7. Vtrum ex parte baptizati requiratur intentio suscipiendi Baptismi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Arguta S. Augustini responsio ad hæreticos volentes baptizari peccatores etiam impenitentes, erat; Quia populus Israël prius mare Rubrum transiit & postea legem accepit, quæ præcepta morum cõtinet. Contra quos scripsit D. Augustinus lib. de Fide & operibus: vbi huic argumento respondet, quod populus Israël prius ab Ægyptijs recesserit, quam in mari Rubro sit baptizatus; quo significaretur, prius recedendum à peccato, quam baptismum suscipiendum.

ARTICVLVS V.

Virum peccatoribus baptizatis sint imponenda opera satisfactoria?

R Espondetur, Nullam penitentiã baptizatis imponendam, quantumuis multa peccata fecerint; cum per baptismum non solum omnis culpa, sed etiam omnis reatus & pœna remittatur. Ratio est, Quia per baptismum datur nobis perfecta passionis & mortis Christi cõmunicatio, perinde ac si ipsi pro peccatis nostris mortem sustinuissemus (vnde per baptismum dicimur commori Christo & sepeliri.) Sicut per conceptionem naturalem ex Adamo cõmunicatur nobis transgressio Adami, perinde ac si nostra voluntate facta esset, licet non in æquali gradu. Quare oportebat, non solum omnem culpam, sed etiam omnem pœna reatum per hanc mortis Christi cõmunicationem deleri. Patet cõsequentiã: Quia alioqui non fuisset perfecta hæc cõmunicatio, nam non fuisset perfecte mortui morte peccati. Idem quoque cõsentaneum erat Christi benignitati; vt videlicet, qui ipsi primò infereretur, iugum eius suauiter perciperent dum etiã ab omnibus pœnis liberantur.

Baptismus est perfecta cõmunicatio mortis Christi.

ARTICVLVS VI.

Virum peccatores ad baptismum accedentes teneantur peccata sua confiteri?

R Espondetur, Non teneri confiteri externa confessione apud Sacerdotem; sed sufficere internam confessionem, qua generatim recogitatis suis peccatis, dolorem concipiant. Ratio est, Quia Baptismus est ianua Sacramentorum. Vnde nec Confessio, nec aliud Sacramentum vim habet in non baptizato. Dices, Tertullianus lib. de Baptismo sub finẽ, requirit cõfessionem peccatorum ante baptismum. Similiter Nazianzenus Oratione in S. Baptisma. Respondeo, Nõ loquuntur de Cõfessione sacramentali, quæ fit vt penitens à peccato absoluat; sed de manifestatione peccatorum, vt commoda illis remedia adhibeantur: hæc tamen consuetudo nõ erat vniuersalis, neque necessaria.

Quomodo quidam Patres velint baptizandos debere confiteri.

ARTICVLVS VII.

Virum ex parte baptizati requiratur intentio suscipiendi baptismi?

Glossa in Can. Soter. de Consecrat. dist. 4. insinuat nihil interesse, quam intentionem habeat suscipiens, modò minister intendat cõferre Sacramentum. Et in Cap. Maiores. de Baptismo & eius effectu, putat baptismum perfici, etiamsi animo dissentiat, modò exterius fateatur se consentire. Verum hæc sententiã ab omnibus vt erronea rejicitur: certissimũ enim est, non perfici Sacramentum

Glossa.

in eo, qui habet positium dissentium. Et patet ex illo Capitulo Maiores, vbi Innocentius III. id probat, quia alioqui homo inuitus cogerebatur ad religionem Christianam. Quare Glossa illa vel intelligenda sunt de foro externo; nempe quod in foro externo censentur baptizati, & cogentur seruare religionem Christianam, si exterius consensissent; vel sunt omnino rejicienda.

In positum dissentite baptismus perfici valet non potest.

Vnde his ommissis: Sententiã Caietani est, Nõ requiri positiuam voluntatem; sed sufficere, vt non habeat voluntatem baptismum renitentiẽ: vt si merè negatiuè se habeat, neque positiuè velit, nequolit. Probatur Primò, Quia in infantibus non requiritur positiuã voluntas. Secundò, Quia Innocentius III. Cap. Maiores. sic ait, Tunc Characterem sacramentalem imprimat operatio, cum obicit voluntatis contrariã non inuenit obstitentem: atqui is, qui nullum profus habet actum, non habet voluntatem obstitentem: ergo. Tertio, Baptizari est quedam passio; id autẽ quod patitur non necessariò exercet aliquem actum vt patitur: ergo. Verum contrariã sententiã est communis, & tenenda: pro qua,

Neque in habente se merè negatiuè, vt tamen vult Caietanus.

Dico Primò, In suscipiente necessarius est aliquis positiuus consensus seu intentio, siue ea sit actualis, siue virtualis, siue habitualis. Vbi nota, In ministro requiri intentionem actualem, vel virtuales; vt supra dictum est: habitualis autem in ipso non sufficit, quia non influit in opus. Sufficit tamen habitualis intentio in suscipiente: vt si quis aliquando actu voluerit baptizari, & nunquã propositum suum reuocauit, si postea dormiens vel amens baptizetur, erit verus baptismus.

11 Sed requiritur consensus positiuus, Sufficit Habitudo

Probatur Primò, Ex Cap. Maiores, vbi definit Innocentius III. dormientes & amentes baptismum posse suscipere, si antea propositum suscipiendi habuerint. Vbi aduerte, Innocentium de his solum dicere id, quod Caietanus pro se citat, nempe Baptismum imprimere Characterem quando non inuenit voluntatem resistentem: loquitur enim de illis, qui antea propositum suscipiendi habuerant.

Innoc. III.

Probatur Secundò, Ex Conc. Carthaginensi III. c. 34. vbi dicitur, Agros esse baptizandos, si tamen sua voluntatis præcedentis habuerint testimonium. Idẽ docet D. August. lib. 4. de Baptismo c. 22.

Concil. Carthagin.

Probatur Tertio, Ratione. Prima est, Quia siue nemo adultus potest iustificari, nisi positiuè consentiat; ita par est, vt nemo possit Sacramentorum esse particeps, per quæ Christi merita ad iustificationem applicantur, nisi volens. Et confirmatur; Quia si donationes humanæ & rerum humanarum sunt irritæ, nisi acceptentur; multò magis donatio & applicatio diuinorum Sacramentorum & Christi meritorum irrita erit, nisi acceptetur. Quæ ratio probat de omni Sacramento: vt si quis Eucharistiã percipiat, nesciens esse Eucharistiã, nihil fructus percipiet, nec erit sacramentalis perceptio. Secunda est, Quia alioqui sequeretur cogendum esse ad fidem & religionem Christianam eum, qui nunquam ad eam præstitit consensum: quod est cõtra Ecclesiæ praxim, & communẽ Doctorum sententiam. Id enim est contra dignitatem Fidei & Religionis, quæ suo splendore suisque præmijs voluntates hominum debet allicere. Id autem ad quod quis compellitur, vile & abiectum censetur, & magis exosum redditur.

Duplex Ratio.

Ex his patet responsio ad primum argumentum Caietani: In infantibus enim non requiritur consensus, quia nondum sunt capaces: secus est de adultis; in

Respondetur argumentis Caietani.

ultis, in quibus tamē sufficit consensus præteritus, quia non est dispositio physica, sed moralis. Consensus autem præteritus censetur moraliter remanere, si nō est reuocatus; sicut peccatum præteritū remanet, donec per poenitentiam sit retractatum.

Dices, Peccatū originis contrahitur sine consensu: ergo etiam sine consensu potest remitti. Respondeo, Remittitur sine consensu, si homo nondū sit capax consensus, quando baptismus adhibetur: sicut contrahitur, quando non est capax consensus; aliās requiritur consensus. Ratio est. Tū quia adulti baptizantur nō solūm propter peccatum originis, sed etiā propter actualia, quæ per cōsensum contrahuntur: Tum quia per baptismum transferimur ad statum supernaturalem, cuius dignitas postulat, vt voluntariē suscipiatur. Ad secundum ex Innocentio, iam ante responsum est. Ad tertium: Sapē fit, vt id quod patitur, debeat tunc vel antea aliquam actionem habuisse, per quam se disponat ad illam passionē excipiendam: vt patet in iustificatione & glorificatione.

Dico Secundō, Intentio, seu voluntas merē cōditionata, etiam si sit positua, non sufficit. Ratio est, Quia cum hoc consistit absoluta voluntas renitens baptismum.

Dico Tertio, Sufficit tamen voluntas absoluta suscipiendi, quāuis illi simul coniungatur conditionata non suscipiendi. Probat ex Cap. *Maiores iam dicto*, vbi Innocentius id docet; & ad hoc citat Conc. Toletanū, quod refertur dist. 45. Cap. *De Iudæis*: qui Iudæi consenserant baptizari propter timorem Zizebuti Regis, & tamen coguntur religionem Christianam seruare. Ratio est, Quia voluntas metu extorta est absoluta & efficax voluntas; nā positis hęc circūstantijs absolute vult.

Dices Primō, Metus cadens in constantem virū irritat matrimonium: ergo etiam baptismū: ergo si quis metu compulsus hunc suscipiat, non obligatur ad Christianam religionem. Respondeo Negando vtramque consequentiam; Quia Matrimonium non tantum est Sacramentum, sed etiam cōtractus civilis dispositioni iuris humani subiectus; vnde potuit irritari, vel etiam iure naturæ esse irritus, quia contra naturam cōtractus est, cū per iniuriam sit extortus: baptismus autem, solūm est Sacramentum, nullo modo humane potestati subiectum: vnde non potuit ob metum irritum reddi, si aliās absoluta voluntas illius suscipiendi adfuit: vnde qui sic baptizatus est, poterit postea ad religionem Christianam colendā cogi, eō quod verum Christi & Ecclesię Sacramentum voluntariē suscepit; ratione cuius Ecclesia, & maximē Christus in illum ius acquisiuit.

Dices Secundō, Nemo acquirit ius per iniuriā, ergo si Prælati cogat Ethnicum ad baptismum, non acquirit ius in illum. Respondeo; Non acquirit ius per actum iniuriosum, sed per voluntariam susceptionem baptismi, qua ille Ethnicus hęc & nunc voluntariē baptizatur; & cōsequenter se obligat ad cultum Christianæ religionis, & subiecit Ecclesię; & cūm baptismus non possit irritari, nō potest etiam obligatio inde secuta tolli; præsertim cūm baptismus, & tota hęc obligatio ab ipso suscipi debuerit etiam sponte; & per eam obligetur potius erga Christum, cuius Sacramentū suscepit, quā erga hominem qui coegit. Atqui Christus nullam iniuriam intulit, ac proinde non est ratio cur nō debeat cogi vt Christi religionem seruet.

ARTICVLVS VIII.

Vtrum requiratur Fides ex parte baptizati?

Respondeatur, Fidem requiri, vt Sacramentū conferat gratiam adulto, non tamen vt substantia Sacramenti constet, aut vt Character imprimatur.

ARTICVLVS IX.

Vtrum Infantes sint baptizandi?

Nabaptista, quorū Dux Baltazar Pacimontanus Viennę igni exustus, ex principijs Lutheri docent infantes non esse capaces baptismi; quia nimirum nō possunt credere. Et idcirco omnes ad suam sectam venientes rebaptizant, tanquam adhuc infideles: & ob eandem causam Catholicos vocant infideles. Eundem errorem tempore D. Bernardi tenuit quidam Petrus de Bruys Narbonensis, à quo dicti *Petro - Brusiani*, cōtra quę scripsit Petrus Abbas Cluniacensis. Et quidam Henricus, à quo *Henriciani*, contra quem scripsit D. Bernardus epist. 240. Pro veritate

Dico Primō, Fide tenendum est infantes licite & salubriter baptizari. Probat Primō ex Scripturis, quamuis non omnino possit ex illis solis conuinci: est enim vnum eorum, quę per traditionem habentur. In veteri testamento Circumcisio, quæ erat figura Baptismi, dabatur infantibus, Genes. 17. Cur in nouo nō detur illis Baptismus, quę est *Circumcisio cordis*? Ad Collos. 2. v. 11. quo argumento vtitur Innocentius III. Cap. *Maiores*. In nouo Testamento, Ioan. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua &c.* quibus verbis insinuat infantes non posse ingredi in regnū calorū, si sine Baptismo decedant. Matt. 19. Marci 10. & Lucę 18. adferebant ad Dominū paruulos, vt eis benediceret, & cūm Discipuli vellēt eos prohibere, respōdit Dominus, *Tantum esse regnū calorū*: vbi non tantū loquitur Dominus de ijs, qui ratione vtentur & poterant credere, sed etiam de infantibus: id enim nomen Græcum *βρέφη*, infantes, apud Lucam v. 15. significat, vbi dicitur *αποπέρερον αὐτοῖς τὰ βρέφη*: *Asserebant ad illum infantes*: ergo paruuli sunt capaces Christi benedictionis & vitæ æternæ.

Probat Secundō, Ex Cōcilijs. Conc. Miluitanū can. 2. *Placuit, vt quicumque paruulos recentes ab veteris matrū baptizandos neget, anathema sit.* Cōcilium Gerundense can. 5. docet posse eodem die quo nascuntur baptizari. Idē habet Conc. Viennense, vt patet Clementina vnica de Summa Trinitate & fide Catholica. Et Concilium Trident. sess. 7. de Baptismo can. 12. 13. 14.

Probat Tertio, Ex consensu omnium Patrum, qui etiam docent esse traditionem Apostolicam, Dionys. Arcopagita c. 7. Eccles. Hierar. par. 3. sub finem, dicit ita Apostolos tradidisse. Origenes in illa verba c. 6. epist. ad Romanos, *Qui mortuus est, iustificatus est à peccato*; Ecclesia, inquit, ab apostolis traditionem accepit, paruulos esse baptizandos. Idem expressē habet Aug. lib. 4. contra Donatistas de Baptismo c. 24. & ex hoc fundamēto probat infantes habere peccatum originale. Similiter D. Hieronymus Dialogo 3. contra Pelagianos. Et D. Prosper lib. 2. De vocatione gentium c. 23.

E e e iij Probat

Cur in infantibus minus quā in adultis necessarius consensus ad baptismum.

12 Intentio merē conditionata non sufficit ad baptismum.

Cur Baptismus metu susceptus valeat, non autem Matrimonium.

75

14 Anabaptista.

Petro-brusiani. Henriciani.

Est de fide, infantes licite & salubriter baptizati.

Scriptura.

Concilia.

Patres.